

[...]

32.509/VIII/PF

[...]

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht heeft in de vergadering van haar verenigde afdelingen van 26 oktober 2000 een klacht onderzocht tegen de provincie Vlaams-Brabant, wegens het feit dat de brochure “Op naar 1999” uitsluitend in het Nederlands was gesteld. Deze klacht werd haar, bij toepassing van artikel 65 bis, § 4, vierde lid van de bij K.B. van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (S.W.T.), overgezonden door de heer Adjunct van de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant.

Uit het onderzoek van de bedoelde brochure blijkt dat zij een inleiding bevat met de wensen van de gouverneur en de bestendige deputatie, een vermelding van de mogelijkheid zich rechtstreeks telefonisch tot de gouverneur en de bestendig afgevaardigden te wenden en een overzicht van de programma's van de provincie op de regionale televisiezenders. Vervolgens bevat de brochure bijdragen over het toekomstig provinciehuis, over de campagne tegen dronkenschap achter het stuur, over het milieu en het werkgelegenheidsagentschap van de provincie Vlaams-Brabant, over de schade teweeggebracht door de watersnood van september 1998, over de samenwerking tussen de gemeenten op het vlak van de sport, over de gelijke kansen tussen mannen en vrouwen en tenslotte over de borstkankerpreventie en over toerisme, excursies en schooluitstappen. De nota's en artikelen zijn meestal gevolgd door plaatsaanduidingen of telefoonnummers waar bijkomende inlichtingen kunnen worden bekomen.

In het midden van de brochure bevond zich nog een bijvoegsel met als titel “U hebt toch ook een bouwvergunning?” waarmee de aandacht van de bevolking wordt gevestigd op de minder aangename gevolgen van bouwovertreedingen en waarbij gemeld wordt dat een informatiepakket gratis kan worden bekomen bij de provinciale diensten.

*

* *

2.

Op 24 augustus 1995 besliste de bestendige deputatie van Vlaams-Brabant de provinciebrochures uitsluitend in het Nederlands te verspreiden in de “faciliteitengemeenten”. Dit standpunt werd bevestigd door de bestendige deputatie op 9 november 1995. Op 28 maart 1996 herhaalde de bestendige deputatie nogmaals haar standpunt en gelastte de professoren P. Van Orshoven, K. Rimanque en J. Velaers het probleem te onderzoeken in het licht van de adviezen van de V.C.T. nrs. 27.204 van 8 februari 1996 en 27.214 van 25 januari 1996. Op 17 oktober 1996 nam de bestendige deputatie kennis van het advies van de drie professoren en bevestigde zij aan de hand ervan haar vroegere standpunt.

In een brief van 21 januari 1997 deelde de griffier van de provincie Vlaams-Brabant het antwoord van de bestendige deputatie mee op het bemiddelingsvoorstel van de adjunct van de gouverneur. Daarin werd gesteld dat de bestendige deputatie in haar vergadering van 16 januari 1997 haar standpunt van 17 oktober 1996, na onderzoek van het advies van de drie professoren, had bevestigd. Volgens de brief komt dit standpunt, dat werd meegedeeld bij

brief van 25 oktober 1996, er op neer dat de ruime interpretatie van de taalwetgeving, zoals weergegeven in het memorandum (verwijzing naar het advies nr. 1.868 van de V.C.T.) volgens het advies van de professoren K. Rimanque, R. Van Orshoven en J. Velaers als ongrondwettig wordt beschouwd. Aangezien de bestendige deputatie in vergadering van 17 oktober 1996 heeft vastgesteld dat de brochure “*Vlaams-Brabant*” geen mededelingen en berichten bevat waarvan de kennisname dwingend geboden is in het belang van de dienst, kan de verspreiding van de brochure “*Vlaams-Brabant*” in de gemeenten met taalfaciliteiten niet in het Frans gebeuren. De brochures van de provincie Vlaams-Brabant werden nadien steeds uitsluitend in het Nederlands gesteld.

*

* *

Rechtspraak van de V.C.T.

In haar advies nr. 27.204 van 8 februari 1996, gericht aan de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, adviseerde de V.C.T. als volgt:

“Tot besluit en overeenkomstig haar vaste rechtspraak bevestigt de V.C.T. het principe volgens hetwelk de berichten en mededelingen aan het publiek, aan de inwoners van de randgemeenten in het Nederlands en in het Frans moeten worden gesteld. Het komt de provincie Vlaams-Brabant toe te bepalen welke informatie zij in die vorm aan de inwoners van de voornoemde gemeenten wenst te verstrekken.

In het bijzondere geval van de presentatiebrochure van de provincie Vlaams-Brabant en van het blad “*Vlaams-Brabant-Info*” gaat het overwegend om informatie die als “berichten en mededelingen aan het publiek” moeten worden beschouwd. Ook werden de brochures huis aan huis besteld. Door aldus te handelen heeft de provincie Vlaams-Brabant de indruk gewekt dat het om informatie ging die volgens de vaste rechtspraak van de V.C.T. in het Nederlands en in het Frans moet worden verstrekt.

3.

De klacht ingediend door de particulier van Linkebeek is derhalve ontvankelijk en gegrond in de mate dat de in de brochures vervatte officiële berichten en mededelingen niet in het Nederlands en het Frans zijn gesteld.

Zij verzoekt u haar het gevolg mee te delen dat u aan haar advies zult geven.”

Op 20 september 1996 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht een andere klacht onderzocht die op 4 april 1996 door een Franstalige inwonster van Linkebeek werd ingediend omdat de provincie Vlaams-Brabant, ondanks het advies nr. 27.204 van 8 februari 1996, bleef weigeren de presentatiebrochure van de provincie in de randgemeenten in het Nederlands en in het Frans te verspreiden. Op 29 april 1996 vroeg de voorzitter van de V.C.T. aan de gouverneur welk gevolg aan het voornoemde advies was gegeven. De gouverneur antwoordde op 13 mei 1996 dat de bestendige deputatie ter zitting van 28 maart 1996 kennis had genomen van het bewuste advies en dat zij drie professoren had

belast met de opdracht de problematiek betreffende de verspreiding van die brochure te onderzoeken. In haar advies nr. 28.077 van 20 september 1996 richt de V.C.T. het volgende advies aan de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant:

“De V.C.T., die haar adviezen 27.204 van 8 februari 1996 en 27.214 van 25 januari 1996 hoe dan ook bevestigt, acht de klacht ontvankelijk en gegrond en dringt erop aan dat de gevolgen die aan dit advies worden gegeven, haar spoedig worden meegedeeld.”

*

* *

Op vraag van de adjunct van de gouverneur betreffende de wijze waarop de brochure “Op naar 1999” werd verspreid, antwoordde de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant dat deze via De Post (Leuven 1) over alle postbussen in de provincie werd verspreid en dat er van deze publicatie geen vertaling in het Frans bestond.

De provincie Vlaams-Brabant is een gewestelijke dienst in de zin van artikel 34, § 1, van de bij K.B. van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (S.W.T.), d.w.z. een gewestelijke dienst waarvan de werkring gemeenten bestrijkt met een speciale taalregeling of met verschillende regelingen uit het Nederlandse taalgebied. De berichten, mededelingen en formulieren, die hij rechtstreeks aan het publiek richt en de formulieren die hij op dezelfde wijze afgeeft, stelt hij in de taal of talen die ter zake opgelegd zijn aan de plaatselijke diensten van de gemeenten waar zijn zetel gevestigd is. Nochtans, wanneer de gewestelijke dienst gevestigd is in een gemeente zonder speciale taalregeling geniet het publiek uit de gemeenten van het ambtsgebied die aan een andere taalregeling onderworpen zijn of die begiftigd zijn met een speciale taalregeling, ten aanzien van de rechtstreeks afgegeven formulieren, dezelfde rechten als in genoemde gemeenten. De berichten, mededelingen en formulieren, die aan het publiek worden verstrekt door de bemiddeling van de plaatselijke diensten, worden gesteld in de taal of talen welke die diensten voor soortgelijke bescheiden moeten gebruiken. (artikel 34, § 1, derde lid, S.W.T.)

*

* *

4.

Volgens de rechtspraak van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht zou een letterlijke toepassing van artikel 34, § 1, 3de lid, S.W.T. indruisen tegen de algemene inrichting van de wet. Deze heeft inderdaad enerzijds de homogeniteit van de eentalige gebieden willen verstevigen en anderzijds, in sommige gevallen, uitdrukkelijk faciliteiten toegekend aan de taalminderheden van sommige gemeenten (cfr. advies nr. 1.868 van 5 oktober 1967). De V.C.T. was dan ook van mening dat door het gebruik van de taal voor te schrijven die is opgelegd aan de plaatselijke diensten van de gemeente waar de zetel van de dienst is gevestigd, de wetgever slechts de berichten en mededelingen heeft willen bedoelen die in of op de gebouwen van deze diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht, terwijl de berichten en mededelingen die in de andere gemeenten van het ambtsgebied aan het publiek worden gericht, normaliter de taalregeling dienen te volgen die ter zake aan de plaatselijke diensten van deze gemeenten is opgelegd. Dit “princiepadvies” werd door de V.C.T. later

meermaals bevestigd. (cfr. o.m. de adviezen 22.125 van 28 maart 1991, 23.142 van 10 maart 1994, 26.053 van 9 februari 1995 en 27.204 van 8 februari 1996).

De Bestendige Deputatie van de provincie Vlaams-Brabant gaat er echter van uit dat de taalwetten strikt moeten worden toegepast en dat een ruime interpretatie dient te worden afgewezen omdat de wet duidelijk is. Zij steunt zich hierbij op het advies van de professoren RIMANQUE, VAN ORSHOVEN EN VELAERS aan de Bestendige Deputatie van Vlaams-Brabant uitgebracht in verband met de toepassing van artikel 34, § 1, derde lid, S.W.T.

De Bestendige Deputatie stelt:

“Alleen voor de ‘rechtstreeks afgegeven formulieren en voor de berichten, mededelingen en formulieren, die aan het publiek worden verstrekt door bemiddeling van de plaatselijke diensten’ is de provincie Vlaams-Brabant verplicht de twee talen te gebruiken t.a.v. inwoners uit de gemeenten met een speciale taalregeling. De eventuele bedoeling of ‘inrichting’ van een wet kan niet worden aangevoerd tegen de klare en duidelijke tekst ervan. Hieruit volgt dat de provincie Vlaams-Brabant in bestuurszaken slechts berichten en mededelingen tot de inwoners van de faciliteitengemeenten kan richten in een andere taal dan het Nederlands in de mate dat ze daartoe door de taalwetgeving wordt verplicht. Dit is enkel het geval wanneer de berichten en mededelingen aan het publiek worden verstrekt door bemiddeling van de plaatselijke diensten van de faciliteitengemeenten”.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht stelt vast dat de brochure “Op naar 1999” werd verspreid via de postkantoren, plaatselijke diensten in de zin van de S.W.T.: Overeenkomstig artikel 24, 1ste lid, van de gecoördineerde taalwetten moest zij derhalve in het Nederlands en in het Frans worden verspreid. Zij oordeelt dan ook dat de klacht ontvankelijk is en gegrond.

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht is evenwel van oordeel dat deze verplichting voor de provincie Vlaams-Brabant niet inhoudt dat de brochure integraal moet worden vertaald.

5.

Het komt met andere woorden de provincie Vlaams-Brabant toe te bepalen welke berichten, mededelingen en inlichtingen zij aan de bevolking ook in een andere taal dan het Nederlands kenbaar wenst te maken. In uitzonderlijke omstandigheden, in het belang van de dienst of van de openbare orde, de gezondheid of de veiligheid van de burgers kan een beslissing tot vertaling immers verantwoord worden. Zo zouden bijvoorbeeld in het Frans kunnen worden verspreid: inlichtingen over de organisatie van de provincie, adressen van de provinciale diensten en instellingen, algemene informatie betreffende het provinciaal beleid, en meer algemeen, inlichtingen betreffende aangelegenheden die de burger echt aanbelangen zoals premies, tegemoetkomingen van de provincie, enz...